

JAN BÍLÝ

**VIDÍM V TOBĚ
BOHA, VIDÍM
V TOBĚ BOHYNI**

Partnerství třetího stupně

**VIDÍM V TOBĚ
BOHA, VIDÍM
V TOBĚ BOHYNI**

DVANÁCT ESEJÍ O POKROČILÉM
PARTNERSTVÍ

Vidím v tobě Boha, vidím v tobě Bohyni

Jan Bílý

Odpovědný redaktor Vlastimil Lapáček

Návrh obálky Jan Bílý

Produkce V Síti s. r. o.

Vydalo nakladatelství Synergie Publishing SE

www.synergiepublishing.com

Vydání první

Copyright © 2014 Synergie Publishing SE

ISBN 978-80-7370-098-0

Elektronické formáty připravil KOSMAS, www.kosmas.cz

Elektronické vydání první

JAN BÍLÝ

**VIDÍM V TOBĚ
BOHA, VIDÍM
V TOBĚ BOHYNI**

DVANÁCT ESEJÍ O POKROČILÉM
PARTNERSTVÍ

Motto

Na cestě vztahu už nejsou žádná tajemství. Najevo vyjde všechno, co bylo ukryté. Pokud si nechcete vyprázdnit kapsy, nevstupujte do vztahu. Vztah vás zbaví všeho, co máte. Vezme vám peníze, šaty, výzbroj i hněv, jenž se za ním skrývá. Pokud nechcete být nazí, nepouštějte se do vztahu. Za starých časů bylo zvykem vstupovat do vztahu proto, aby se člověk schoval. A některým dvojicím se dařilo skrývat jeden před druhým třicet, čtyřicet nebo i padesát let. Jenže to bylo kdysi. Teď trvá jen tři roky, než zůstanete vy i váš partner totálně nazí jako Adam a Eva, když byli vyhnáni z Ráje. Jenomže tentokrát se nepokoušejte ani o bederní roušku. Zůstaňte nazí a dívejte se jeden druhému do očí. Dovolte si vidět a být viděni. Buďte společně zranitelní. Prožívejte společně strach, nechte své tělo, ať se třese bolestí a žalem a držte se přitom v náručí. To je ta skutečná zahrada, kde se setkáte tváří v tvář se svým milovaným.

Paul Ferrini: Klid, moudrost a štěstí pro každého

Věnováno Šárce, bez níž bych spoustu věcí nepochopil.

1. NA ÚVOD

Sedím v malé řecké restauraci na jihu Kréty. Moře šplouchá deset metrů od posledního stolečku, je nádherný večer, na západě se třpytí jasná Venuše, planeta bohyně krásy a lásky. Vedle mne sedí pár ve svých „nejlepších letech“, on možná pětáctýřicet, jí je o něco méně. Celý večer spolu promluví možná tři slova. Mají problém. Vidím (nebo si to aspoň namlouvám) jejich auru. V té jeho vidím především zlost, zoufalství a nakonec rezignaci malého dítěte, které nedostává, co potřebuje – lásku mámy. V její auře vidím bezmezné zklamání, že „to opět není on“. Žádný princ, na kterého už tak dlouho čeká, princ, který je ve skutečnosti její zakletý, milovaný, ale pořád nepřítomný táta. A tak i teď: Nepřítomnost partnera ji zrovna tak přivádí k zoufalství, jako jeho její „neláska“. Vysoko nad nimi slyším zvonivý smích Venuše a vnímám její slova: „To je ale škoda, vy dvě bytosti, jak jste si to mohli krásně užívat. Ale nevádí, já mám čas. Neskutečně mnoho času. A já miluji každého. Bezpodmínečně a bez očekávání.“

Proměna. Kateřina* je krásná, divoká žena a matka dvou neměně krásných a divokých dětí (hloupé učitelky někdy tvrdí, že jsou zlobivé). Ale Katka je matka-samoživitelka. Její muž Daniel, kterého si celá v bílém brala, ji opustil právě během porodu druhého dítěte. Zním ho také dobře; je to můj klient. Prostě už nemohl, jak říká. Co nemohl? Zdá se, že ani moc neví, prostě to všechno nesedělo, a pak zachytil volání dálky, svobody, dalších dobrodružství a když se rozhodoval mezi „zůstat“ a „jít“, řekl si, že nemůže a nesmí dělat kompromisy, a tak se rozhodl pro to druhé. Nyní má mladší ženu ještě bez dětí, možná, že by nějaké mohly přijít – Dan by nebyl proti. Opustí i tu druhou, až bude rodit? Mám Dana rád a nedávám mu vinu. Jeho situaci, zrovna tak jako situaci Kateřiny jsem několikrát stavěl coby rodinnou konstelaci. „Ano, tak to je,“ říká téměř vždy konstelace, kterou na podobná témata stavíme; ukazuje, že Kateřina to podvědomě chtěla – její rodiče se sice nerozvedli, ale její otec byl buď v práci, nebo u milenky, a pro rodinu naprosto nepřítomný. A tak si na nepřítomnost mužů zvykla. Také Dan přitahuje situace, které souvisí s jeho dětstvím. Jako malý kluk se musel starat o mámu a to bylo něco nad jeho síly. A tak má dodnes implantovanou hrůzu ze „starání se“ a volí raději svobodu a útěk. Vše se zdá být pokračováním toho, co oba zažili v dětství. Tečka. Jak jednoduché.

* Jména a celé příběhy v této knize jsou změněny tak, aby byla zachována anonymita. Případné paralely se skutečnými osobami jsou nechtěně způsobeny velikou podobností toho, co se mnohým z nás děje.

Jenže Katka říká: „Mám své děti moc ráda a je to vlastně všechno v pořádku. Ale někdy mě přepadne ohromná bolest, která se skoro nedá vydržet. Někdy se úplně rozsypu a brečím hodiny, až pak už nemůžu a jen ležím, hlavu v polštáři a chci umřít. Jenže nemůžu, kvůli dětem. On mi prostě chybí, nějaký ten chlap, který je před tou jeskyní a hlídá nás, loví mamuty a já mu za to dávám domov a lásku. A pak bych něco chtěla rozbít, popadnout vázu nebo talíř a hodit to po něm – ‚Kde sakra jsi?!‘ – ale nikdo tu není. Jen ty děti, které nic nechápou.“

Dan ale říká: „S Evou (jeho nová přítelkyně) je to výborné. Katka mě manipulovala a držela. Teď jsem opravdově svobodný.“ Jenže má podivné záchvaty úzkosti a prázdnoty. A nedávno jsem si všiml, že je z něj příliš často cítit alkohol. Za svůj útěk ze „zajetí“, jak tomu někdy říká, zaplatil bolestí duše, jíž se nikdy nenaučil rozumět a kterou se snaží otupit prací, alkoholem nebo i sexem.

Proměna. Petr je dlouholetý kamarád. Půjčoval jsem mu svého koně Indiho, když jsem se učil jezdit. Petr byl z jezdecké rodiny a tak mě učil různým „figlům“, jak zvládnout mého divokého, občas sebevražedně panikařícího, nezvladatelného, ale nikdy zlého plnokrevníka, jehož celé jméno ke všemu znělo „Independent in the Wind“, tedy Nezávislák ve Větru. Znal jsem i jeho ženu Lenku, se kterou měl dvě docela povedené děti. I Petr byl „nezávislák“, milující dálky, divoké jízdy krajinou, táborák s kluky-kamarády. Vlastně takový český cowboy, který se umí láskyplně

starat o zvířata. Jen své ženě, kterou miloval, moc nerozuměl. A své nepochopení vyjadřoval stále častěji hádkami a nadáváním, záchvaty zuřivosti, nebo ho utápěl v pařbách po barech do čtyř do rána. Až toho jednou jeho žena měla dost a odešla. Tu noc mě vytáhl jeho telefonát z postele, muselo být už hodně přes tři ráno: „Jane, co mám dělat,“ bojoval jeho hlas se slzami, „já ji strašně miluju a vůbec si nedovedu představit, že by mohla odejít. Mně se hroutí celý život. Porad' mi něco, ať se vrátí.“ Možná že to bylo pokročilou noční dobou, ale já v jeho hlase slyšel malého kluka, který má ohromný strach být sám doma. Který nezvládá svá třesoucí se kolena a klepající se bradu, protože ho rodiče už zase nechali samotného, nebo ho, úplně stejně jako mého chudáka koně, nutili dělat kousky, které byly nad jeho síly. A když je nezvládal, dostal facku od táty a máma se ho nezastala, aby ji její zuřivý (a stejně bezmocný) manžel také nezbil. A ten strach malého kluka a bolest neporozumění se Petrovi zahryzla do duše a nyní, v půl čtvrté ráno, zase po jedné hádce, když ho jeho žena, kterou si celý život pletl se svou mámou, definitivně nechala na holičkách, je tato strašná bolest opět tady.

Bolest. Někdo jednou řekl, že my lidé (byl to mimozemšťan) se stále ještě vyvíjíme jen skrze bolest. Nyní, v nepřítomnosti válek, morových ran, divoké nás ohrožující zvěře, v dobách civilizovaných a umírněných, kdy na vše máme svá pravidla, normy a zákony (a na ten zbytek pojišťovny), staly se nám naše partnerské vztahy zdrojem

a příčinou vývoje a předtím ještě, zákonitě, bolesti. A tak bude tato malá knížka pojednávat nejen o lásce, ale často také o krizi vztahů, která je předpokladem a podmínkou jakéhokoli vývoje, ale kterou provází vždy bolest. Budu zde o bolesti hovořit možná častěji, než by leckterá harmonická a esoterická duše čtenáře nebo čtenářky chtěla. O té priznané, akutní bolesti, otevřené jako krvácející rána, ale i o té latentní, nepřiznané a mnohdy vůbec necítěné, jež pomalu otravuje naše vztahy a tím nás samé. Po několika desetiletích práce s lidmi a také po bezmála čtyřiceti letech mých vlastních vztahů, rozchodů, lásky i bolesti jsem přesvědčen, že máme-li se dostat do onoho vytouženého *pokročilého* partnerství, musíme nejprve zpracovat všechny závislosti, vyléčit dětská traumata a opustit nenaplněná přání, krásné, ale nefungující iluze a stud z našeho selhání. A jako vždy ten jediný způsob, jakým to můžeme udělat, je přestat s nimi bojovat a přijmout každou krizi a každou bolest jako naši součást, jako ten díl nás samých, který nás vede skrze naši nespokojenost k něčemu, co ještě neznáme, co je ale vývojově dál.

Říkám tomu „terapie objetím“ – tedy obejmout to, s čím bojujeme. Nebo ještě lépe, nechat se tím obejmout. „Terapie pevným objetím“ je výraz Jiřiny Prekop, velké dámy psychoterapie, která, ač českého původu, žije v Americe. Jednou jsem ji potkal kdesi na konstelačním kongresu v Německu. „Vy jste pan Bily? Jirina chce s vámi mluvit...“ mě zatahala za rukáv pohledná dívka, zjevně její asistentka.

„Fakt?“, řeklo mé ego, „Tak proč nepřijde?“ Ve skutečnosti jsem neřekl nic a poslušně jsem dívčinu následoval. Jiřinu jsme našli zabranou s kýmisi do rozhovoru, takže neměla času nazbyt: „Tak ty jsi ten člověk, co dělá rodinné konstelace v Praze,“ změřila si mě od hlavy k patě. Napadlo mě, že jsem si „velkou dámu“ nepředstavoval tak malou, ale oč byla menší, o to statnější. „To je hezké, potkat krajan. No, slyšela jsem o tobě a chtěla jsem tě vidět... Tak ať se ti daří!“ Tím byla audience u konce. Zůstal jsem tam stát a najednou jsem pochopil, co vše bych musel pustit, kdyby mě tato „příšerná“ matrána chytila a pevně, minuty, možná hodiny držela. Jakých očekávání, nároků, soudů a zklamání bych se musel vzdát. I já se musel starat o mámu, která svého prvního syna neuměla držet, protože novou situaci prostě neunesla. I já, namísto abych byl pevně držen, jsem to všechno musel vydržet. A tak jsem si později z mé „výdrže“ vyhrabal noru vlka-samotáře, do které se v případě zranění tak lehce mohu schovat. Už opět sám jsem postával kdesi ve frankfurtském kongresovém hotelu a měl jsem vlhko v očích. Když opouštíme naše závislosti, když odcházejí stará zranění, když se nám hroubí obranný krunyř, který jsme po desetiletí budovali, tak to prostě vždy strašně bolí. A protože jsem nezažil mnoho protipříkladů, tak se domnívám, že když to nebolí, tak to není ono. Prostě ještě nejsme na úrovni mimozemšťanů, kteří se vyvíjejí „jen tak“, úplně bez utrpení.